

Saksutgreiing:

ORIENTERING OM NORA

Vedlegg:

1. Oversyn over medlem av NORA sin komite og NORA sitt arbeidsutval
2. Prosjekt som fekk støtte av NORA i 2. halvår 2018
3. NORA sin handlingsplan for 2019

Sakshandsamar: Lena Merete Søderholm, Sogn og Fjordane

Oppsummering frå Vintermøtet 2018 og vegen vidare - NORA (Nordisk Atlantsamarbeid)

Dagen før NORA sitt vintermøte, hadde heile komiteen i NORA1 studiedag i Nordisk Ministerråd (NMR). I tillegg hadde arbeidsutvalet (AU) i NORA sitt årlege møte med Dagfinn Høybråten (generaldirektør i NMR). Vestlandsrådet sin representant er medlem av AU.

Av dei 12 ministerråda som utgjer det vi i daglegtala kallar Nordisk Ministerråd fekk NORA presentasjon frå desse: Energi (Jens Skov-Spilling), Kulturpolitikk (Annika Søderlund), Arbeidsliv (Jens Oldegård), Næring (Emma Øjehaug Væge), Bæredyktig utvikling (Trine Schmidt), Fisk og bioøkonomi (Bjørn Tore Erdal), Digital (Morten Friis Møller), Miljø/klima (Jens Skov-Spilling).

NMR vart utfordra på kva megatrender dei ser føre seg. Det vart referert til rapporten «*The Nordic future of work: Drivers, institutions, and politics*» utabeidd med stønad frå NRM. I følgje denne er det registrert fire megatrender:

1. Klimaforandringar
2. Migrasjonspress
3. Alderssamansettinga
4. Robotisering, digitalisering

Dette stiller krav til framtidens arbeidsliv, der om lag 50 % av jobbane vil få endra innhald. Dette fører til eit stort behov for opplæring og endringskompetanse vert særst viktig.

Det er verd å merke seg at delingsøkonomi ikkje er så stort som ein trudde for fire år sidan.

På møtet mellom MNR sin generalsekretær og AU peika Dagfinn Høybråten på desse utfordringane vidare for NORA: Det ligg ein fare i å spreie seg for mykje. NORA bør vurdere om vi bør ha så stor tyngde på tilskot til prosjekt. Vi må sjå nærare på balansen mellom eigne prosjekt og prosjekt som kjem inn som eksterne søknadar.

Vi må vite kva vi ynskjer å oppnå gjennom prosjekttilskota. NORA sin Tenketank er eit godt initiativ: ambisiøst og bygger på kompetanse. Hamnesamarbeid som no skal settast i gang, er midt i blinken. NORA sin satsing på ungdom er også i tråd med NMR sine prioriteringar.

NORA er eit reiskap for regional integrering, dette er det overordna målet. I dette ligg det mange moglegheiter, m.a. på at ein kan sikre god integrasjon mellom landa gjennom Nabosamarbeidet i Vest.

Ministerrådet ønsker sjølv ein sterkare konsentrasjon mot få tema i NMR. For 2019 og 2020 er desse tema vektlagt: Digitalisering, Mobilitet og Profilering.

Kort oppsummering frå komitémøtet 5. desember 2018

NORA sin strategi (2017-2020) står på tre pilarar: NORA som allianseskapande, som agendasettande og som prosjektstøttande, og ein intern midtvegsevaluering av NORA sin aktivitet vart gjennomført under møtet. Nokre hovudpunkt er summert opp her:

- Omfanget av ekstern prosjektstøtte skal vurderast opp mot eit ønske om fleire strategiske initiativ internt i NORA.
- Ungdomssatsinga skal heller bygge på eksisterande strukturer og arenaer enn å forsøke å bygge opp ein ny nordatlantisk ungdomsplattform. Komiteen vi vurdere eiga tankesmie for ungdom.
- Sekretariatet skal i større grad foredle tilrådingar og idear frå NORA si tankesmie før handsaming i komiteen, og komme med forslag til korleis NORA kan arbeide vidare med desse. NORA skal arbeide med å styrke og vidareutvikle tankesmia i ein eventuell vidareføring. Skal her også vurdere er om ein skal peike ut fleire tematisk avgrensa tankesmier, som får klårare oppgåver enn dagens mandat. Dette arbeidet bør ta omsyn til Nordisk ministerråds prioriterte innsatsområder.
- Komite- og AU-medlemmane vil bli meir involvert i det allianseskapande og agendasettande arbeidet, dette betyr større geografisk breidde i NORA sin aktivitet og noko større arbeidsinnsats.

Hermann Sæmundsson frå Island vert NORA sin formann for 2019, i 2018 var dette vervet på Grønlandske hender. Åremålsstillinga til NORA sin direktør Ásmundur Gudjonsson vart forlenga med fire nye år. Komiteen vedtok også handlingsplan for 2019. Sjå vedlegg 3.

På vegne av det islandske formannskapet i NMR skal NORA vere forvaltningsorgan for det treårige prosjektet *NordMar Havner*. Prosjektet fokuserer på korleis hamner og deira «økosystemer» av aktørar er pådrivarar for bærekraftig utvikling og innovasjon innafor havbaserte industrier. Dette inneber eit fokus på alternativ drivstoff innan skipsfart, berekraftig cruiseturisme og blå bioøkonomi.

Det kom inn 14 søknader til NORA dette halvåret om støtte til utviklingsprosjekt, 6 av desse fekk støtte. Dei to største av desse er forankra på Vestlandet

(Hydrogenlæringsnettverk og Alget 2). Sjå vedlegg 2 for liste over prosjekt som fekk støtte.

Utfordring til Vestlandsrådet i 2020

Island skal ha formannskapet i både NORA og NMR i 2019. Dei nyttar dette høvet til å sette følgjande på agendaen; Havet, Plast, Hamner som innovasjonssentre (innovative hubs), Bioraffeneri, Det unge Norden, Det ettertrakta Norden.

I 2020 er det Vest-Norge sin tur til å ha leiinga (formannsrolla) i NORA.

Dette er ein moglegheit for Vestlandsrådet til å sette eit Nord-Atlantisk perspektiv på tema som er spesielt aktuelt for oss i Vest-Norge. Vi bør nytte 2019 til å finne politisk relevante tema som Vestlandsrådet ynskjer å løfte i eit slikt fellesskap, og å tenke igjennom korleis vi vil skjytte rolla når Vest-Norge har formannskapet. Med tanke på å overta leiinga, og få ein god overgang ved årsskiftet, følgjer Vest-Norge sin representant tett med på arbeidet Island gjer i 2019.

Tidlegare vedtak i Vestlandsrådet har lagt ansvaret for oppfølging av NORA arbeidet til Sogn og Fjordane fylkeskommune og det har dei siste tre åra vore Nærings- og kulturavdelinga ved Lena Søderholm som har hatt denne oppgåva. Frå 2020 vil Sogn og Fjordane fylkeskommune ikkje eksistere lenger, og det må vurderast om Vestlandsrådet bør gjere eit nytt vedtak med tanke på oppfølging av dette arbeidet. Arbeidet vert vurdert å vere særers interessant og relevant for den samfunns- og næringsutviklingsrolla vi har, og det marine element er ein tydeleg fellesfaktor som bind den Nord-Atlantiske regionen saman i dette arbeidet (sjølv om også andre tema er diskutert).

Vi vil komme tilbake med ei sak om dette ved eit seinare høve, og er interessert i kva tankar Vestlandsrådet har i denne saka.

Det kan også vere aktuelt å få NORA sin direktør til å halde eit innlegg på eit møte i Vestlandsrådet for å gje Vestlandsrådet fornya kompetanse om arbeidet som finn stad i NORA.

Forslag til vedtak:

Vestlandsrådet tek saka til orientering.

Håkon Schwalb
kst fylkesrådmann

Arne Hope
sekretariatsleiar

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.